

EUROPAPARLAMENTET

2004

2009

Plenarhandling

SLUTLIG VERSION
A6-0049/2006

27.2.2006

BETÄNKANDE

om ett förslag till Europaparlamentets rekommendation till rådet om
utvärdering av den europeiska arresteringsordern
(2005/2175(INI))

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

Föredragande: Adeline Hazan

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS REKOMMENDATION TILL RÅDET	3
MOTIVERING	8
FÖRSLAG TILL REKOMMENDATION TILL RÅDET (B6-0455/2005)	9
ÄRENDETS GÅNG	11

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS REKOMMENDATION TILL RÅDET

om utvärdering av den europeiska arresteringsordern (2005/2175(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av förslaget till rekommendation till rådet från Adeline Hazan för PSE-gruppen om utvärdering av den europeiska arresteringsordern (B6-0455/2005),
- med beaktande av Amsterdamfördraget där målsättningen att inrätta ett europeiskt rättsligt område för första gången skrivits in i texten,
- med beaktande av slutsatserna från toppmötet i Tammerfors den 15 och 16 oktober 1999 då principen om ömsesidigt erkännande fastställdes som hörnsten för det rättsliga samarbetet,
- med beaktande av Europaparlamentets resolution av den 6 februari 2002 om förslaget till rådets rambeslut om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna¹,
- med beaktande av rådets rambeslut 2002/584/RIF av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna²,
- med beaktande av rapporten från kommissionen på grundval av artikel 34 i rådets rambeslut av den 13 juni 2002 (KOM(2005)0063),
- med beaktande av kommissionens rapport grundad på artikel 34 i rådets rambeslut av den 13 juni 2002 (KOM(2006)0008),
- med beaktande av utslagen i författningsdomstolarna i Polen (27 april 2005), Tyskland (18 juli 2005) och Cypern (7 november 2005) och de olika pågående förfarandena, bland annat inför den belgiska skiljedomstolen,
- med beaktande av parlamentsmötena den 17 och 18 oktober 2005 om förbättrad parlamentarisk kontroll av det rättsliga och polisiära samarbetet i Europa, som samlade ett hundratal nationella parlamentariker och ledamöter av utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor,
- med beaktande av artikel 114.3 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor (A6-0049/2005), och av följande skäl:

¹ EGT C 284, 21.11.2002, s. 193.

² EGT L 190, 18.7.2002, s. 1.

- A. Den europeiska arresteringsordern är nyskapande och ett bra exempel på utvecklingen av det rättsliga samarbetet och det förstärkta ömsesidiga förtroendet, och den har en direkt inverkan på den offentliga friheten.
- B. Den europeiska arresteringsordern är fortfarande ett av Europeiska unionens främsta verktyg för rättsligt samarbete i kampen mot terrorism och grov brottslighet.
- C. Av kommissionens första utvärdering framgår att den europeiska arresteringsordern är bevisat effektiv jämfört med systemet för utlämning som är långsamt, tungrott och förlegat i dag. Den minskar också risken för att en åtalad eller dömd person undkommer rättvisan på grund av ”rättslig suveränitet” och gör det möjligt att effektivare bekämpa organiserad brottslighet och terrorism.
- D. Den europeiska arresteringsordern är icke-politisk till skillnad från förfarandet med utlämning.
- E. Flera medlemsstater har tydligt visat att de vill bevara delar av det traditionella systemet för utlämning (kontroll av dubbel straffbarhet, den politiska maktens ingripande i rättsprocessen) eller lägga till ytterligare motiv till vägran som strider mot rambeslut 2002/584/RIF, såsom politiska motiv eller nationell säkerhet eller motiv som bygger på respekten för grundläggande rättigheter.
- F. Praktiska hinder uppstår vid genomförandet av den europeiska arresteringsordern, bland annat när det gäller översättning, överföring eller användning av formulär som skiljer sig åt och som inte är förenliga med den europeiska arresteringsorderns krav.
- G. Flera medlemsstater har haft svårigheter med genomförandet (bland annat Tyskland) och de nationella författningstexterna måste överensstämja med rambeslut 2002/584/RIF så att nationella medborgare kan överlämnas (bland annat i Polen och Cypern).
- H. Det finns en oro för att svårigheterna undergräver det ömsesidiga förtroendet och skapar en kedjereaktion som leder till att andra medlemsstater ifrågasätter tillämpningen av den europeiska arresteringsordern, vilket framgår av att flera medlemsstater, till följd av beslutet i den tyska författningsdomstolen om att ogiltigförklara den lagstiftning genom vilken rambeslutet skulle införlivas, meddelat att de – fram till den europeiska arresteringsorderns ikraftträdande – på nytt tillfälligt kommer att tillämpa gällande utlämningsinstrument, fram till dess att en ny lag om införlivande som överensstämmer med grundlagen har antagits.
- I. Bristen på ömsesidigt förtroende mellan domare hänger samman med att de gemensamma miniminormerna för straffrättsliga förfaranden är otillräckliga, vilket minskar effektiviteten i det rättsliga samarbetet.
- J. Inrättandet av ett europeiskt område för frihet, säkerhet och rättvisa som bygger på ömsesidigt förtroende kan inte ske utan en minimitillnärmning av den nationella lagstiftningen, vilket parlamentet betonade i sin resolution av den 15 februari 2005¹.

¹ Texter antagna detta datum, P6_TA (2005)0030.

- K. Kommissionens första utvärdering (KOM(2005)0063) gällde endast 24 medlemsstater och har för Italiens del inte förrän nyligen kunnat kompletteras (KOM(2006)0008), som var det sista land som införlivade rambeslut 2002/584/RIF.
- L. De problem som medlemsstaterna mött vid införlivandet är i stor utsträckning av samma slag, vilket framgick av debatterna vid de parlamentariska mötena den 17 och 18 oktober 2005. I framtiden krävs ett förstärkt informationsutbyte och ett ökat samarbete mellan de nationella parlamenten och Europaparlamentet så att rambeslut 2002/584/RIF och andra rambeslut som fortfarande granskas kan införlivas på ett bra sätt.
- M. Fördraget om upprättande av en konstitution för Europa innefattar ett stort antal framsteg inom det rättsliga och polisiära samarbetet i Europa, bland annat avskaffandet av ”pelarna” och överföring till gemenskapsnivå av förfaranden som kan öka Europeiska unionens förmåga att agera, liksom den demokratiska och öppna karaktären hos de beslut som fattats. Det bör betonas att denna del av fördraget inte givit upphov till debatt eller invändningar vid ratificeringskampanjerna nyligen.
- N. Det är beklagligt att parlamentets roll i antagandet av den europeiska arresteringsordern, liksom EG domstolens kontroll av dess tillämpning, begränsas av det faktum att det är ett instrument inom den tredje pelaren och bygger på artiklarna 31 och 34 i EU fördraget (avdelning VI).
- O. De fördrag som för närvarande gäller bör tillämpas i sin helhet och ”övergångsordningen” i artikel 42 i EU fördraget bör därför genomföras. Denna övergångsordning gör det möjligt för medlemsstaterna att besluta att integrera den europeiska arresteringsordern i första pelaren, i syfte att garantera en demokratisk kontroll genom Europaparlamentet och en rättslig kontroll genom EG-domstolen.
- P. Konventionen om att införa en nordisk arresteringsorder undertecknades den 15 december 2005 av Danmark, Finland, Island, Sverige och Norge. Denna nordiska arresteringsorder grundas på principerna och strukturen i den europeiska arresteringsordern, men den innehåller flera fördelar i jämförelse med den europeiska arresteringsordern genom att det skapas ett effektivare system för överlämnanden, särskilt tack vare följande: antalet icke-obligatoriska skäl för att inte verkställa ordern har minskats, och tidsfristerna för förfarandet har minskats ytterligare jämfört med dem som gäller för den europeiska arresteringsordern. Europeiska unionen skulle med fördel kunna låta sig inspireras av den nordiska arresteringsordern för att förstärka effektiviteten hos den europeiska arresteringsordern.

1. Europaparlamentet riktar följande rekommendationer till rådet:

Införlivande och praktiskt genomförande

- a) Rådet bör snarast möjligt anta förslaget till rambeslut om vissa rättssäkerhetsgarantier i brottmål i Europeiska unionen och ta hänsyn till parlamentets ändringsförslag till rådets ståndpunkt av den 12 april 2005¹. Detta är grundläggande för att garantera samtliga medborgare i Europeiska unionen samma rättsliga skydd, och tack vare

¹ Texter antagna detta datum, P6_TA (2005)0091.

förslagetts garantier kommer det att underlätta för en medlemsstat att överlämna sina medborgare till en annan medlemsstat.

- b) Rådet bör se till att medlemsstaterna vid införlivandet av rambeslut 2002/584/RIF inte återinför en systematisk kontroll av om det föreligger dubbel straffbarhet för deras medborgare, eftersom detta skulle minska den europeiska arresteringsorderns effektivitet och försvaga principen om ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna.
- c) Rådet bör se till att ingen politisk myndighet kan blanda sig i förfarandet för genomförande av den europeiska arresteringsordern, eftersom detta skulle orsaka problem vid utlämningsförfarandet. Parlamentet erinrar om att centralmyndigheten inte skall göra mer än att utföra sin främjande roll i förfarandet för att överlämna misstänkta eller dömda personer.
- d) Rådet bör se till att de problem som kvarstår i vissa medlemsstater när det gäller tillämpning i tiden (*ratione temporis*) av rambeslut 2002/584/RIF kan lösas och att de inte försvårar genomförandet i de medlemsstater som hittills tillämpat dem korrekt.
- e) Rådet bör se till att medlemsstaterna utan dröjsmål vidtar lämpliga åtgärder för att undvika konstitutionella eller rättsliga hinder för att den europeiska arresteringsordern skall kunna tillämpas på deras medborgare.
- f) Rådet bör årligen rapportera till Europaparlamentet om de åtgärder det vidtagit för att få medlemsstaterna att se till att den europeiska arresteringsordern införlivas korrekt och tillämpas effektivt, i enlighet med rekommendationerna under b, c, d och e ovan.

Utvärdering

- g) Rådet bör tillsammans med parlamentet se till att kommissionen i sin egenskap av fördragens väktare och inom ramen för de två budgetmyndigheternas befogenheter har de resurser som krävs för ett fördjupat arbete med att kontrollera kvaliteten på införlivandet.
- h) Rådet bör med stöd av kommissionen och på ett samordnat sätt genomföra en mer ingående, objektiv och opartisk utvärdering av de svårigheter som rättstillämpare möter i de olika medlemsstaterna, och utöka den med en kvalitativ utvärdering med hjälp av en fördelning av de europeiska arresteringsorden per typ av brott.
- i) Rådet bör undvika att utöka antalet parallella undersökningar inom detta område även om det kan vara frestande att genomföra en egen utvärdering eftersom det rör sig om en åtgärd inom den tredje pelaren.
- j) Rådet bör informera och regelbundet rådfråga Europaparlamentet och de nationella parlamenten om de framsteg som görs i genomförandet av den europeiska arresteringsordern och göra dem delaktiga i utvärderingsprocessen i enlighet med artikel III-260 i Fördraget om upprättande av en konstitution för Europa.

Grundläggande rättigheter

- k) Rådet bör se till att medlemsstaterna, när de införlivar rambeslutet, inte ålägger den domare som verkställer en europeisk arresteringsorder att kontrollera förenligheten med de grundläggande rättigheterna, något som skulle kunna medföra risk för diskriminering, då mekanismen grundas på principen om ömsesidigt erkännande och den medlemsstat som utfärdat arresteringsordern redan utövar motsvarande kontroll.
- l) Rådet bör särskilt uppmärksamma frågan om respekt för mänskliga rättigheter och skydd av den personliga integriteten när den europeiska arresteringsordern tillämpas. Till denna uppgift bör den framtida Byrån för de grundläggande rättigheterna bidra.

Effektivitet och demokrati

- m) Rådet bör snarast aktivera ”övergångsordningen” i artikel 42 i EU fördraget, och därigenom integrera den europeiska arresteringsordern i den första pelaren, för att de åtgärder som vidtagits inom det europeiska området för frihet, säkerhet och rättvisa skall bli fullständigt demokratiska och mer effektiva.
2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna rekommendation till rådet och, för kännedom, till kommissionen och till medlemsstaternas regeringar och parlament.

MOTIVERING

Genom att för utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor lägga fram denna rekommendation om utvärderingen av den europeiska arresteringsordern baserar föredraganden sig på resultaten i kommissionens rapport på grundval av artikel 34 i rådets rambeslut av den 13 juni 2002 om den europeiska arresteringsordern och överlämnande. Jag skall inte här återigen ta upp de detaljerade kommentarerna i de två arbetsdokument som tidigare lagts fram¹.

De parlamentariska mötena i Bryssel den 17 och 18 oktober i år², som samlade nära ett hundratal ledamöter från unionens parlament och ledamöterna i vårt utskott, gjorde det möjligt att vid ett särskilt sammanträde ägnat åt den europeiska arresteringsordern sammanfatta villkoren för dess genomförande i de olika medlemsstaterna. Debatterna visade både de framsteg som gjorts i förhållande till det traditionella systemet för utlämning men även att ett stort antal svårigheter kvarstår, antingen på grund av tveksamma införlivanden, som ibland sanktionerats vid kontroller av om de nationella lagarna för införlivande är förenliga med grundlagen, eller vid den praktiska tillämpningen.

På grundval av de uppgifter som för närvarande är tillgängliga, liksom kompletterande information från medlemsstaterna, yrkesorganisationer och icke-statliga organisationer och med hänsyn till diskussionerna under parlamentsmötena lägger föredraganden därför fram nedanstående rekommendationer för godkännande i utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor och parlamentet.

Föredraganden inväntar med intresse de uppdaterade utvärderingar som kommissionen fortfarande skall lämna för Italien och sedan för samtliga medlemsstater under 2006 och hoppas att de innefattar mer detaljerade kvalitativa uppgifter än för närvarande.

¹ PE 362.745 och PE 362.744.

² http://www.europarl.eu.int/comparl/libe/elsj/events/hearings/20051017/default_en.htm

1.9.2005

FÖRSLAG TILL REKOMMENDATION TILL RÅDET (B6-0455/2005)

i enlighet med artikel 114.1 i arbetsordningen

från Adeline Hazan

för PSE-gruppen

om utvärdering av den europeiska arresteringsordern

Europaparlamentet utfärdar denna rekommendation

- med beaktande av rambeslutet av den 13 juni 2002 om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna,
- med beaktande av rapporten från kommissionen (KOM(2005)0063) på grundval av artikel 34 i rådets rambeslut av den 13 juni 2002,
- med beaktande av utslagen i Polens och Tysklands författningsdomstolar nyligen,
- med beaktande av artikel 114.1 i arbetsordningen.

1. Europaparlamentet riktar följande rekommendationer till rådet:

- a) Rådet bör se till att medlemsstaterna vid införlivandet av rambeslutet inte återinför en systematisk kontroll av om det föreligger dubbel straffbarhet för deras medborgare, eftersom detta minskar den europeiska arresteringsorderns effektivitet och försvagar principen om ömsesidigt förtroende mellan medlemsstaterna.
- b) Rådet bör vara vaksamt på att ett genomförande av den europeiska arresteringsordern som brister i enhetlighet (ingen av medlemsstaterna har införlivat skälen 12 och 13 om grundläggande rättigheter) kan ge upphov till diskriminering beroende på om domaren i den verkställande staten måste kontrollera om den europeiska arresteringsordern överensstämmer med de grundläggande rättigheterna, trots att texten till sin karaktär vilar på principen om ömsesidigt erkännande.
- c) Rådet bör ta itu med att den politiska myndigheten fortsätter med en viss inblandning i förfarandet för den europeiska arresteringsordern, vilket orsakar problem vid utlämningsförfarandet då centralmyndigheten i detta fall inte skall göra mer än att utföra sin främjande roll i förfarandet för att överlämna misstänkta eller dömda personer.
- d) Rådet bör beakta att problem kvarstår i vissa medlemsstater när det gäller tillämpning i tiden (*ratione temporis*) av rambeslutet och att detta kan komma att innebära problem i förhållande till andra stater som tillämpar rambeslutet på ett korrekt sätt.

- e) Rådet bör se till att Europaparlamentet med jämna mellanrum rådfrågas om de framsteg som görs i genomförandet av den europeiska arresteringsordern.
 - f) Rådet bör se till att det görs en mer ingående, objektiv och opartisk utvärdering av de svårigheter som rättstillämpare möter i arbetet.
 - g) Rådet bör överväga möjligheten att i framtiden se över rambeslutet i syfte att utöka förteckningen över de 32 brottskategorier för vilka det inte skall kontrolleras om dubbel straffbarhet föreligger.
 - h) Rådet bör se till att frågan om respekt för mänskliga rättigheter och skydd av den personliga integriteten särskilt uppmärksammas när den europeiska arresteringsordern tillämpas.
2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna rekommendation till rådet och, för kännedom, till kommissionen och till medlemsstaternas regeringar.

ÄRENDETS GÅNG

Titel	Förslag till Europaparlamentets rekommendation till rådet om utvärdering av den europeiska arresteringsordern		
Förfarandenummer	2005/2175(INI)		
Rekommendationsförslag som betänkandet baseras på	B6-0455/2005		
Grund i arbetsordningen	art. 114.3		
Ansvarigt utskott Tillkännagivande i kammaren	LIBE 29.9.2005		
Beslut att utarbeta ett betänkande	26.9.2005		
Rådgivande utskott Tillkännagivande i kammaren			
Inget yttrande avges Beslut			
Förstärkt samarbete Tillkännagivande i kammaren			
Annat/Andra rekommendationsförslag som återges i betänkandet			
Föredragande Utnämning	Adeline Hazan 26.9.2005		
Tidigare föredragande			
Behandling i utskott	5.10.2005	24.1.2006	22.2.2006
Antagande	22.2.2006		
Slutomröstning: resultat	för:	39	
	emot:	3	
	nedlagda röster:	4	
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Alexander Nuno Alvaro, Roberta Angelilli, Edit Bauer, Mihael Brejc, Kathalijne Maria Buitenweg, Michael Cashman, Giusto Catania, Jean-Marie Cavada, Charlotte Cederschiöld, Carlos Coelho, Fausto Correia, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Rosa Díez González, Antoine Duquesne, Kinga Gál, Patrick Gaubert, Elly de Groen-Kouwenhoven, Lilli Gruber, Adeline Hazan, Lívia Járóka, Timothy Kirkhope, Ewa Klamt, Barbara Kudrycka, Stavros Lambrinidis, Romano Maria La Russa, Henrik Lax, Sarah Ludford, Jaime Mayor Oreja, Claude Moraes, Hartmut Nassauer, Martine Roure, Inger Segelström, Ioannis Varvitsiotis, Manfred Weber, Stefano Zappalà, Tatjana Ždanoka		
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Panayiotis Demetriou, Gérard Deprez, Camiel Eurlings, Evelyne Gebhardt, Ignasi Guardans Cambó, Sophia in 't Veld, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Bill Newton Dunn, Marie-Line Reynaud, Kyriacos Triantaphyllides, Jan Zahradil		
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 178.2)			
Ingivande – A6-nummer	27.2.2006	A6-0049/2006	
Anmärkningar	...		

REKOMMENDATIONSFÖRSLAG SOM BETÄNKANDET BASERAS PÅ

B6-nummer	B6-0455/2005
Förslagsställare	Adeline Hazan för PSE-gruppen
	Utvärdering av den europeiska arresteringsordern
	LIBE
	1.9.2005
Titel	
Ansvarigt utskott	
Rådgivande utskott	
Tillkännagivande i kammaren	